

ÅRSRAPPORT 2006

ROSA

(reetablering, oppholdssteder, sikkerhet, assistanse)

**Bistand og trygge
oppholdssteder til kvinner
utsatt for menneskehandel**

www.rosa-help.no

<u>INNLEDNING</u>	3
<u>KOMMENTERT STATISTIKK</u>	5
TELEFONHENVENDELSER	5
KVINNER SOM ER HENVIST TIL TRYGT BOSTED	7
SAMTALER PÅ KONTORET	11
<u>KVINNENES SITUASJON</u>	12
KVINNER MED BARN	12
HELSE	13
TOLK	14
MENNESKELIGE KOSTNADER	14
TILBUD TIL KVINNENE	15
<u>INFORMASJON OG NETTVERKSARBEID</u>	15
SKOLERING/VEILEDNING AV KRISESENTRENE	15
FAGLIG OPPDATERING	16
INNLEGG/FOREDRAG	17
MØTER/RESSURSGRUPPER ETC.	17
REFORM – RESSURSSENTER FOR MENN	17
NORDISK/BALTISK PILOTPROSJEKT	17
BESØK PÅ PROSJEKTET	18
DEN AMERIKANSKE AMBASSADØREN I NORGE	18
STATSRÅDBESØK	18
INTERNASJONALT BESØK	19
ANDRE HENVENDELSER TIL PROSJEKTET	19
MEDIA	19
<u>SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER</u>	20
ROSA PERLER FOR ROSA HJELP	21
NEGLELAKK OG MENNESKEHANDEL	21
<u>AKTUELLE RAPPORTER</u>	21
”DE FÅR MEG TIL Å FØLE AT JEG HØRER TIL BLANT FOLK”	21
”FACT-FINDING TRIP TO NIGERIA” OG ”TRAFFICKING IN WOMEN”	22
”AFRIKANSKE DRØMMER PÅ EUROPEISKE GATER”	22
”MY LIFE IS TOO SHORT; I WANT TO LIVE NOW”	22
”A LIFE ON ONE'S OWN” REHABILITATION OF VICTIMS OF TRAFFICKING FOR SEXUAL EXPLOITATION IN SERBIA	22

INNLEDNING

FN-konvensjonen mot grenseoverskridende organisert kriminalitet og tilleggsprotokollen om menneskehandel, Palermoprotokollen, ble vedtatt i desember 2000. Konvensjonen trådte i kraft i 2003 og ble samme år ratifisert av Norge. Formålet med Palermoprotokollen er å forebygge og bekjempe menneskehandel, spesielt handel med kvinner og barn, samt beskytte ofrene med full respekt for deres menneskelige rettigheter. Protokollen etablerer et juridisk samarbeid over landegrensener og møter den globale menneskehandelen med en global reaksjon.

I tråd med de forpliktelser som Palermoprotokollen pålegger de land som ratifiserer protokollen, lanserte regjeringen den første handlingsplanen mot handel med kvinner og barn i 2003, hvor bistand og beskyttelse til ofre for menneskehandel sto sentralt. Dette er bakgrunnen for at ROSA-prosjektet (reetablering, oppholdssteder, sikkerhet og assistanse) ble opprettet 1. januar 2005. Etter søknad ble Krisesentersekretariatet i Norge gitt mandat av Justis- og politidepartementet til å gjennomføre prosjektet, i første omgang for ett år.

For å sikre kontinuiteten i arbeidet la regjeringen fram handlingsplan nr. 2 høsten 2005. (Handlingsplan mot menneskehandel (2005-2008)). I handlingsplanen ble det lagt opp til en forlengelse av ROSA-prosjektet ut 2007 (ev. 2008).

I desember 2006 la regjeringen fram en ny revidert handlingsplan med nye tiltak mot menneskehandel. Planen legger til rette for en koordinert og samordnet innsats for å stoppe handelen med mennesker og for å sikre ofrene bistand og beskyttelse.

Formålet med ROSA-prosjektet er å sikre trygge oppholdssteder med tilgang til nødvendig bistand og informasjon til kvinner utsatt for menneskehandel, samt veiledning og informasjon overfor de ansatte på bostedene. Å ivareta kvinner utsatt for menneskehandel har vært en stor utfordring for ROSA og krisesentrene. Hvis en ser bort fra manglende tilbud når det gjelder helse- og sosiale rettigheter for mange av våre brukere, må en kunne si at kvinnene har fått god bistand den tiden de har vært under beskyttelse av ROSA. For å få til en helhetlig bistandskjede kreves det imidlertid at det skjer en oppfølging etter krisesenteroppholdet, da spesielt med tanke på de som får avslag på sine oppholdssøknader og returnerer til hjemlandet eller et første asylland. Denne oppfølgingen har ikke vært tilstede, og prosjektet har heller

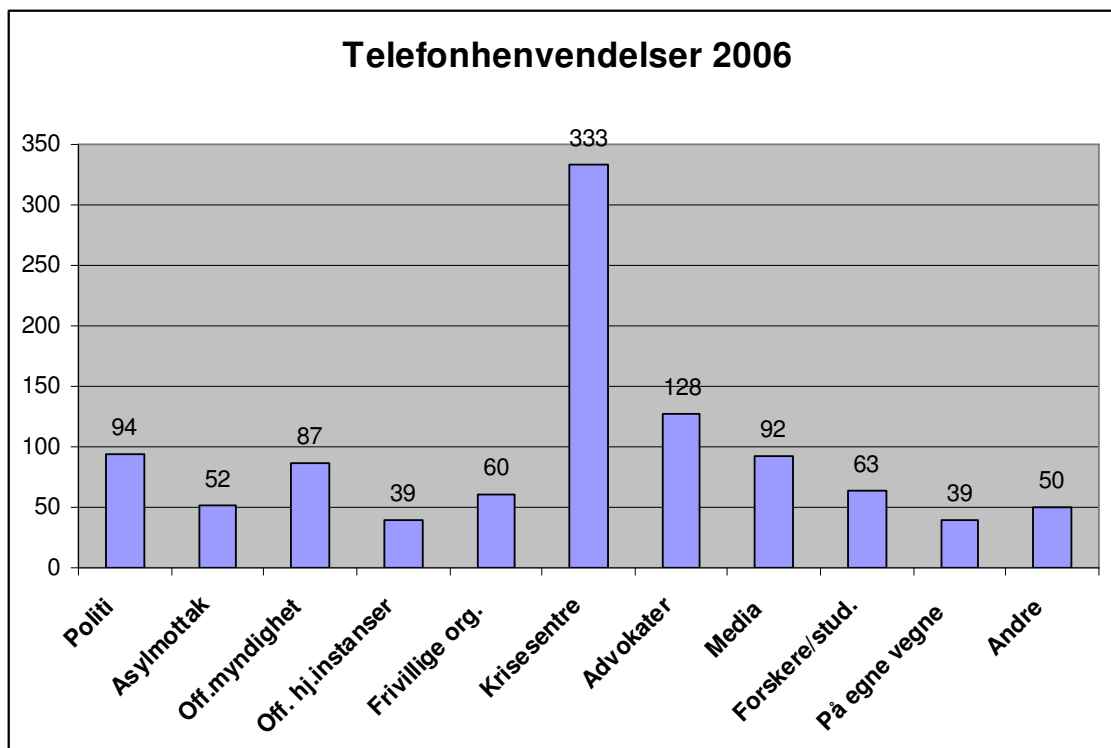
ikke hatt kapasitet til å følge opp. Vi vet med sikkerhet at 2 av kvinnene som fikk avslag på opphold er havnet tilbake i den samme livssituasjonen som de var før de mottok bistand fra ROSA. Det er derfor positivt at Regjeringen nå har gitt IOM mandat og midler til et returprosjekt for kvinner som returneres.

Det har etter hvert vist seg et stort behov for informasjon om ROSA-prosjektet og menneskehandel generelt, noe som har medført mange foredrag med tilhørende reisevirksomhet. I tillegg kommer det inn en mengde forespørsler om møte og informasjon fra prosjektet fra institusjoner, frivillige organisasjoner, enkeltpersoner (studenter, forskere) i inn- og utland. Informasjonsvirksomheten kommer i tillegg til oppfølgingsarbeidet med krisesentrene og brukerne. Dette har medført et stort press på den ene ansatte i prosjektet. Fra mai ble det derfor foretatt omdisponeringer i budsjettet og ansatt en informasjonsansvarlig i 60 % stilling. Hvis en skal klare å gjøre en skikkelig jobb i forhold til oppfølging av kvinnene/krisesentrene vil det være behov for ytterligere styrking av personellressurser i prosjektet.

Erfaringene fra ROSA-prosjektet synliggjør de nye utfordringene som arbeid med utsatte for menneskehandel representerer. Selv om krisesentrene har gode erfaringer i arbeid med voldsutsatte kvinner, er kvinner i prostitusjon en ny gruppe som krever spesiell oppmerksomhet og kompetanse hos medarbeiderne ved sentrene. Dette er noe av bakgrunnen for at Krisesentersekretariatet så behovet for å kartlegge kvinnes opplevelse av hjelpen de får, og hvordan ansatte på krisesentrene opplever sin rolle som hjelpere. Brukerundersøkelsen ble gjennomført av sosialantropolog Elin Skogøy, og ble slutført i august 2006. Rapporten viser at kvinnene fremhever praktisk og emosjonell omsorg fra ansatte som det mest positive ved oppholdet. Samtidig etterlyser både kvinnene og hjelperne mer forutsigbarhet i hjelpetilbudet. Dette er tilbakemeldinger som tyder på at "bistands- og beskyttelseskjeden går i riktig retning, men at den fortsatt ikke er å regne som "helhetlig. Arbeidet med å hjelpe kvinner utsatt for menneskehandel, både nasjonalt og internasjonalt, gir hjelpeapparatet erfaringer, samtidig som det avdekkes store mangler i systemet. Dette er utfordringer som over tid bør få betydning for den politiske utformingen av hjelpetiltakene.

Kommentert statistikk

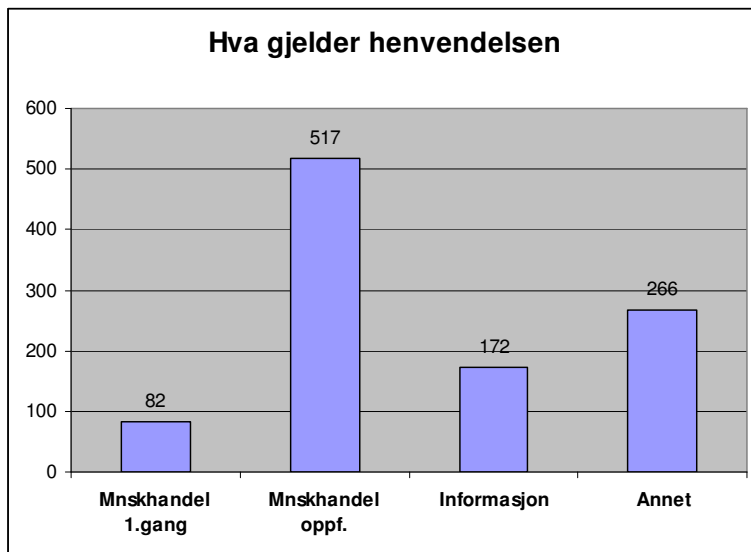
Telefonhenvendelser

Telefonene er betjent 24 timer i døgnet. Etter kontortid blir telefonen overført til Oslo krisesenter.

Det er i alt innkommet 1037 telefonhenvendelser. Det reelle antallet vil være noe høyere enn det som er registrert i statistikken. Dette har blant annet sammenheng med at flere ringer på ansattes mobil utenom kontortiden, noe som ofte blir glemt registrert i en hektisk hverdag. Statistikken gir allikevel et godt bilde av aktiviteten på telefonen.

De fleste henvendelser kommer naturlig nok fra krisesentrene, og handler i hovedsak om oppfølging av kvinner som bor på krisesentrene. Kategorien ”offentlige hjelpeinstanser” inneholder henvendelser fra sosialkontor, barnevern, flyktningetat, sykehus, legevakt og allmennpraktikere.

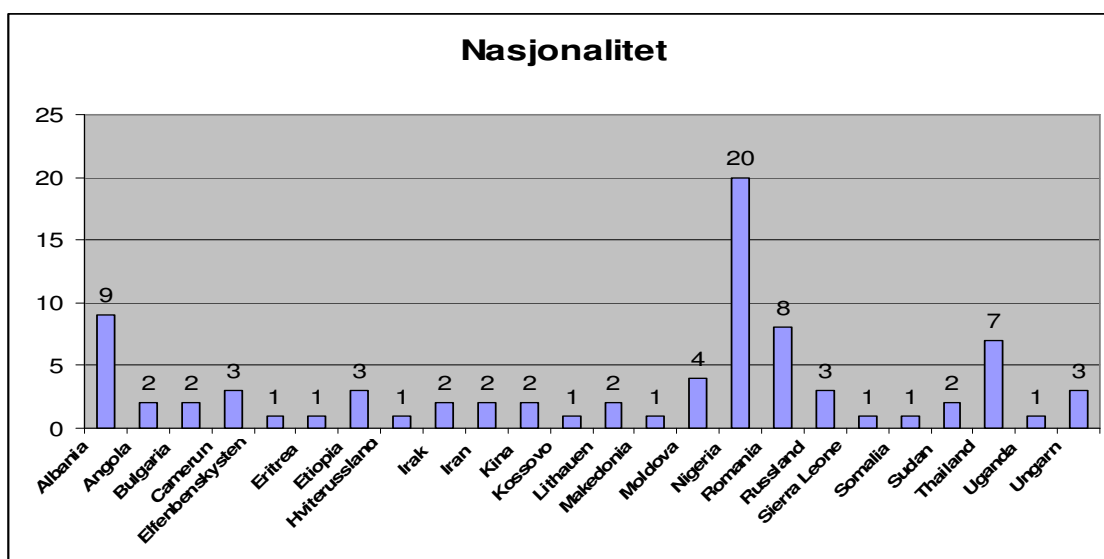

Kategorien ”menneskehandel 1.gang” dreier seg om første gangs henvendelse vedrørende kvinner en antar kan være utsatt for menneskehandel. Tallet representerer derfor antall kvinner en har fått henvendelse på vegne av, mens kategorien ”menneskehandel oppfølging.” gjelder samtaler som vedrører kvinner som har vært i kontakt med ROSA tidligere, både de som har fått tilbud på krisesenter og oppfølging av tidligere telefonhenvendelser. I 2006 er det innkommet henvendelser på vegne av 82 kvinner en antar kan være utsatt for menneskehandel. 517 av henvendelsene gjelder samtaler som har med oppfølging av kvinner som tidligere har fått bistand fra ROSA. 172 henvendelser gjelder forespørsler om prosjektet, rettigheter og tilbud til kvinnene.

Det er viktig å legge merke til at av 82 kvinner, er det kun 31 som har tatt imot tilbudet om bistand og beskyttelse på trygt bosted i 2006. De resterende har av forskjellige grunner ikke hatt muligheter for å bryte ut. Den hyppigste årsaken er engstelse for familie/nærstående personer i hjemlandet. Mange av kvinnene hadde små barn i hjemlandet, og så derfor ingen muligheter for å bryte ut på grunn av bekymring for represalier mot familien fra organisatorene bak menneskehandelen.

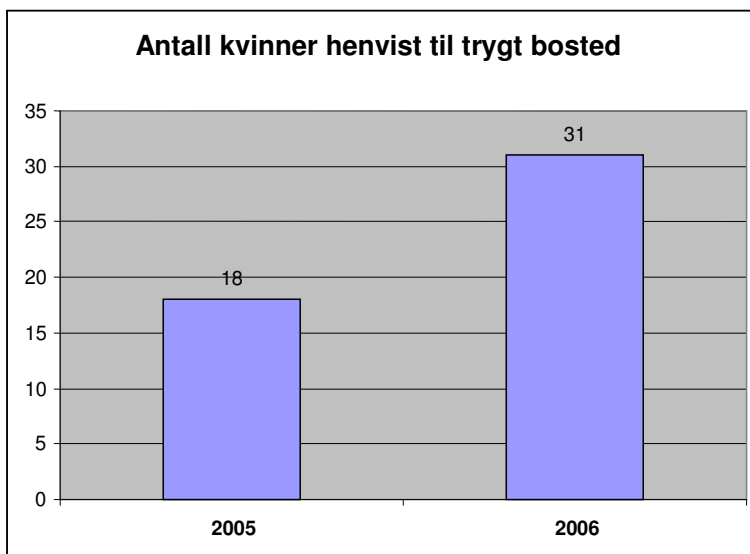
Kategorien ”Annet” handler blant annet om annen type voldsproblematikk, spørsmål om opphold som ikke har med menneskehandel å gjøre, forespørsler om intervjuer, møter, tilbud

om frivillig bistand etc. Når det gjelder det siste, får ROSA mange henvendelser, både på mail og telefon, fra personer som ønsker å gjøre en frivillig innsats overfor målgruppa.

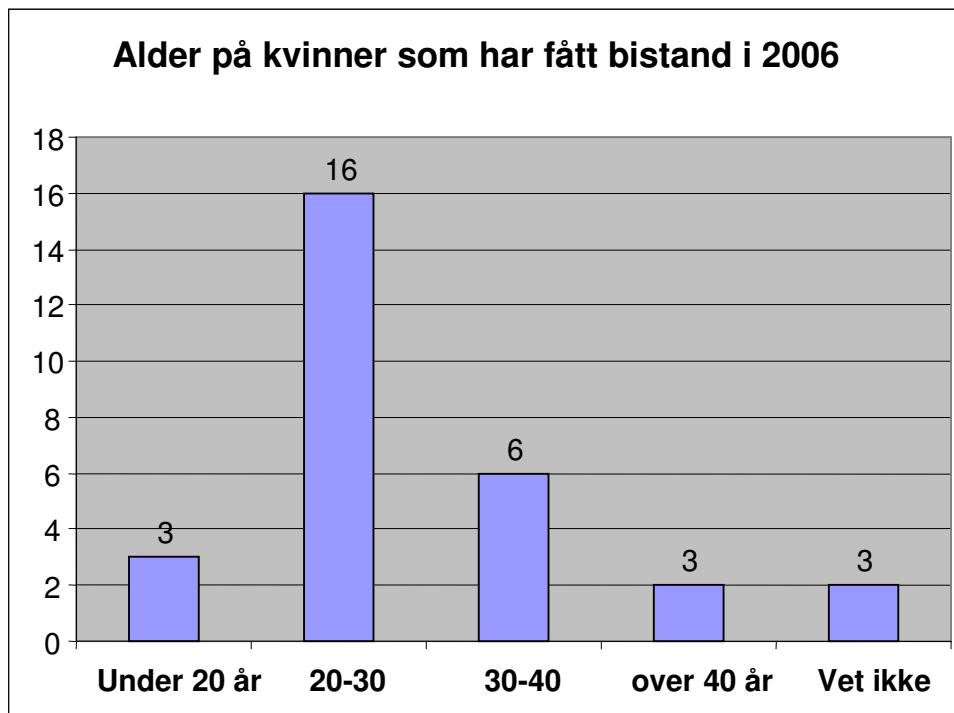

82 telefonhenvendelser gjelder kvinner fra 24 nasjonaliteter. Kvinner med nigeriansk opprinnelse topper statistikken med 20 henvendelser/kvinner, deretter følger henvendelser på vegne av 8 kvinner fra Romania og 9 fra Albania.

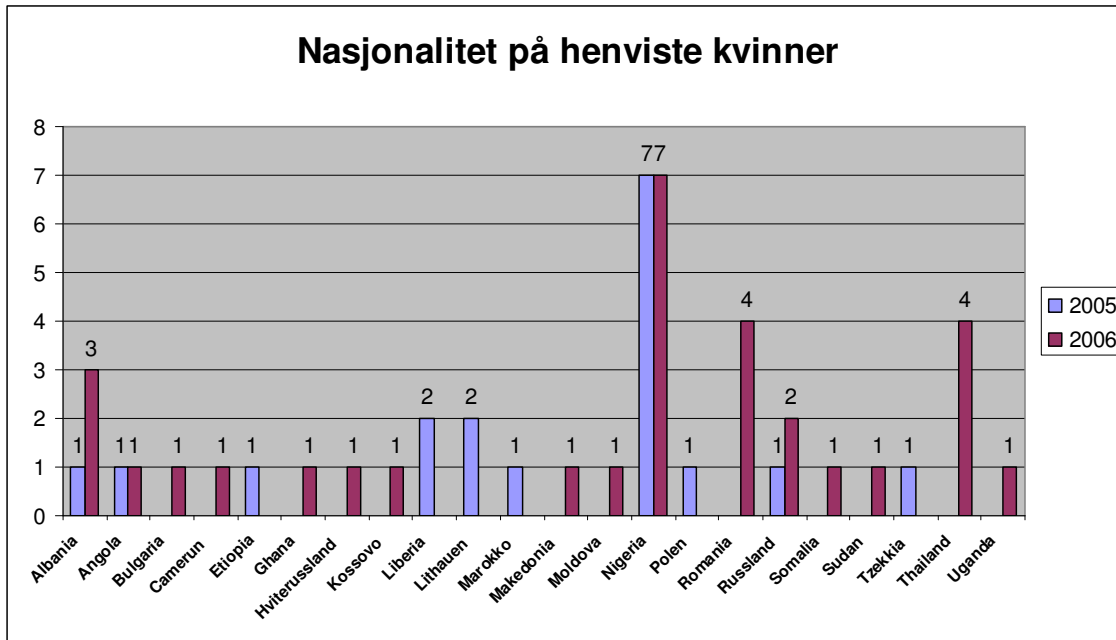
Kvinner som er henvist til trygt bosted

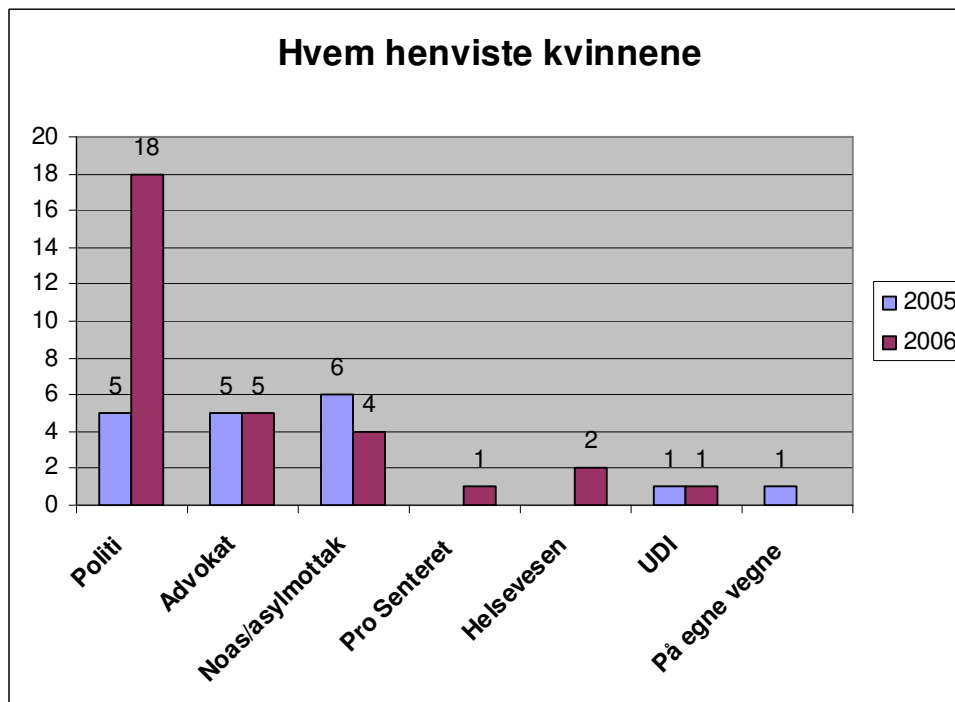
Hvis vi sammenligner med 2005 økte antall kvinner som fikk bistand på trygt bosted fra 18 til 31 kvinner i 2006.

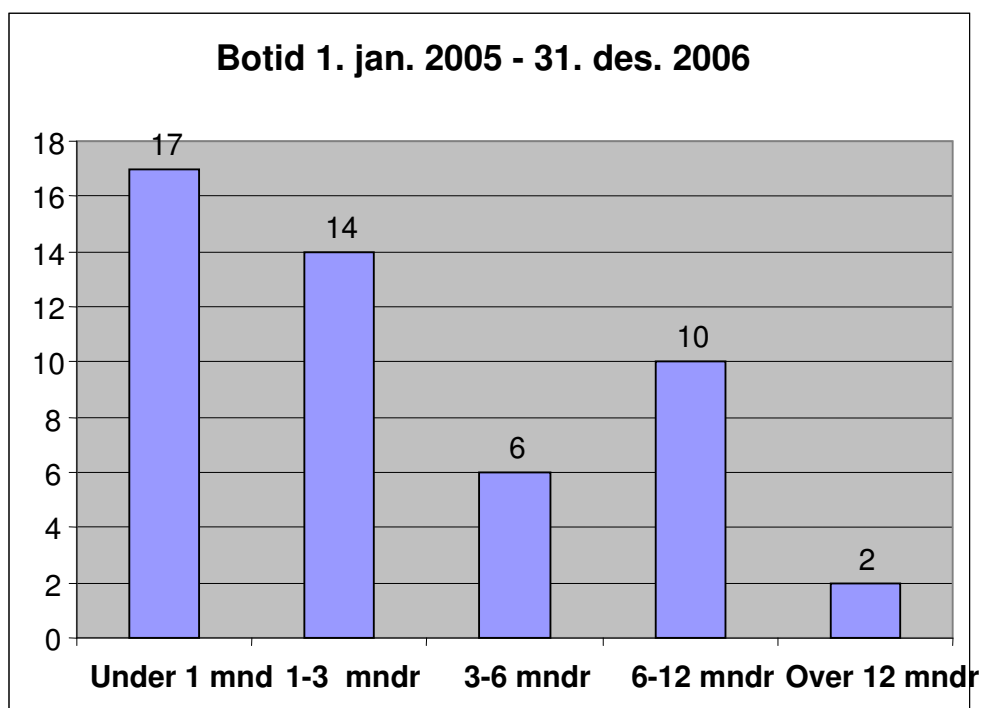
Over halvparten av kvinnene er i alderen 20 til 30 år. Den yngste er 18 og den eldste 52 år.

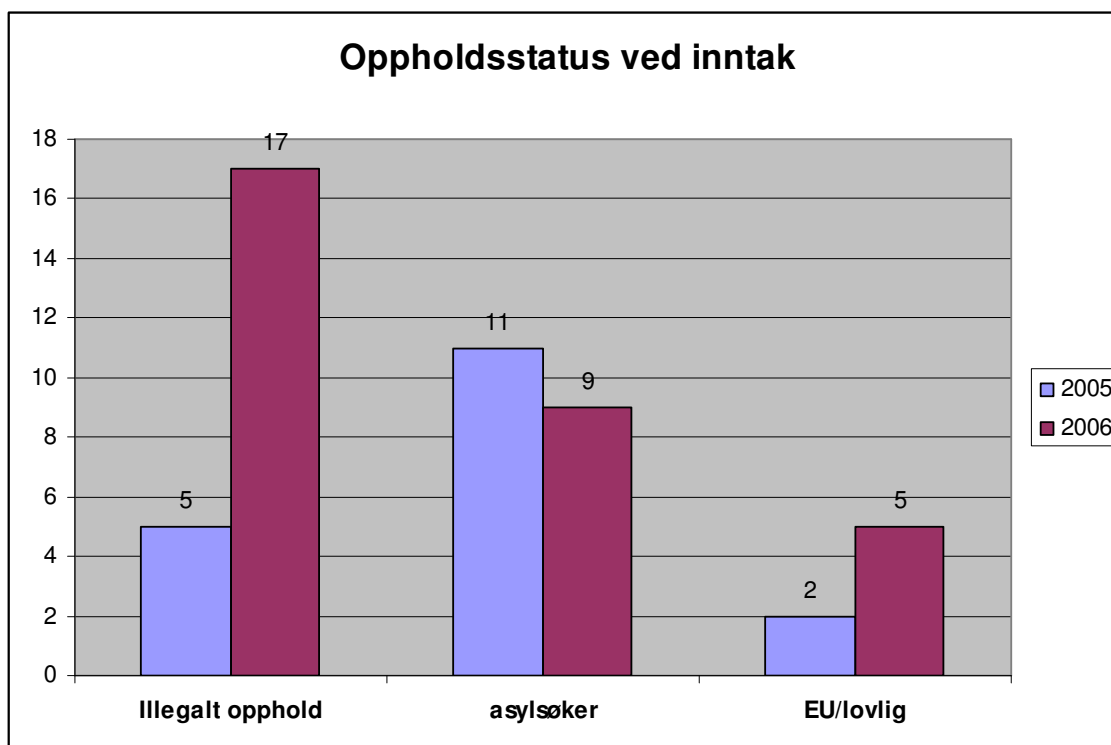
Av kvinner som fikk opphold på trygt bosted er antallet kvinner av nigeriansk opprinnelse det samme som året før (7). Nasjonalitetene er fortsatt spredt over mange land. Siden starten av prosjektet 1. januar 2005 har ROSA gitt bistand til 49 kvinner med 22 nasjonaliteter.

Hvis vi sammenligner henvisningsinstans fra 2005 ser vi at det har vært en stor økning i henvisninger fra politiet i 2006. 18 kvinner har blitt henvist til ROSA av politiet i Oslo, Bergen og Trondheim. Kun 1 kvinne som har fått bistand på trygt bosted har ringt på vegne av seg selv.

Siden starten av prosjektet 1. januar 2005 og fram til 31. desember 2006 er det registrert totalt 5525 overnattingsdøgn på 49 kvinner. Pr. 31.12.06 bodde 16 kvinner på 10 krisesentre, slik at flere av disse vil få en lengre botid enn det statistikken viser pr. 31.12.06. Gjennomsnittlig botid per kvinne er 113 dager. Korteste botid er 5 dager, mens lengste er i overkant av 1,5 år.

17 kvinner som var henvist til krisesenter hadde illegalt opphold i Norge. Dette representerer en forholdsvis stor økning fra året før. For en stor del kan dette forklares med at en større andel av kvinnene er identifisert av politiet enten på gata eller i leiligheter. I tilfeller med illegalt opphold vil disse bli tatt til videre politiavhør. Det er i disse sakene at det har blitt avdekket informasjon som indikerer at kvinnene kan være utsatt for menneskehandel, og hvor disse er blitt henvist videre til ROSA.

Samtaler på kontoret

ROSA prosjektets mandat er å betjene den døgnåpne informasjonstelefonen samt koordinere bistand og beskyttelse for kvinner utsatt for menneskehandel. Det å koordinere hjelp innebærer i all hovedsak arbeid gjennom telefon og eksterne møter. ROSA er ikke direkte involvert i arbeidet med å hjelpe kvinnene slik krisesenter eller Pro-senteret gjør.

Allikevel har ROSA i 2006 arbeidet direkte med kvinner utsatt for menneskehandel. Dette skyldes at 12 kvinner tok kontakt med ROSA ved å møte opp på kontoret i Storgata 11. Deres primære ønske var å snakke med noen om sin situasjon. Vi vet at noen av kvinnene sier de har fått informasjon om ROSA via norske venner og kunder. 2 av kvinnene har fått informasjon via Noas. Felles for kvinnene er at de beskriver et tøft liv i prostitusjonen som de av ulike

årsaker ikke kommer ut av på tross av at de har sterke ønsker om å bryte ut. De er ofte slitne, redde og opplever sin situasjon som helt håpløs. Flere forteller om grove krenkelses; voldtekter, trusler, umenneskelige boforhold og et generelt hardt liv. De frykter for hva som kan skje med familien om de tar i mot hjelp. Noen forteller også at de føler et press fra familien som er fattige og forventer at de sender penger hjem. Spørsmål som berører økonomi er derfor noe de fleste er opptatt av. De spør om muligheten til å få en jobb i Norge, slik at de kan betale tilbake gjeld til bakmenn uten å måtte prostituere seg. Andre spør om ekteskap med en norsk kunde vil sikre dem lovlig opphold i Norge. 10 av kvinnene har kun vært til samtale en gang, mens 2 kvinner har oppsøkt ROSA gjentatte ganger.

Årsaken til at kvinnene ikke valgte å ta i mot tilbudet om hjelp og et trygt oppholdssted, på tross av sin uholdbare situasjon, må ses i sammenheng med frykt, trusler og manglende tro på en annen fremtid. Det kan også skyldes økonomi og generell usikkerhet knyttet til det å ta i mot refleksjonsperioden, søke asyl og det å eventuelt anmelde de som truer seg og familien.

For øvrig opplever vi også besøk fra kvinner som bor på krisesenteret og som har hatt sin første kontakt med ansatte i ROSA før de flyttet til krisesenter. Disse besøkene handler ofte om forespørsler som gjelder oppholdstillatelse og tilgang til arbeid.

KVINNENES SITUASJON

Kvinner med barn

I 2006 bodde 3 av de utsatte kvinnene med sine barn på krisesentrene. Samtlige har hatt en botid som har strukket seg fra 5 måneder til over ett år. På grunn av situasjonen familiene har levd i før ankomst krisesenteret, med store belastninger på barna, har det vært nødvendig med god kontakt med barnevernet. På grunn av at dette er en liten gruppe som det er viktig å ivareta anonymiteten til, er det ikke mulig å være detaljert i beskrivelse av situasjonen til kvinnene og barna, kun at det har vært satt inn gode hjelpetiltak der dette har vært nødvendig. Dette er for øvrig situasjoner en må ta høyde for i framtida, noe som forutsetter at krisesentrene har god kontakt med hjelpeapparatet, spesielt barnevernet. Det skal ikke store fantasien til for å forstå hvilke påkjenninger barna i familien har vært utsatt for.

Helse

Å være utsatt for menneskehandel i prostitusjon gir mange og negative utslag på fysisk og psykisk helse. Dessverre har vi opplevd både selvmordsforsøk og akutte innleggelses på psykiatriske institusjon.

Det vi erfarer er at hvem som til enhver tid betaler for helsetjenestene avhenger av kvinnens oppholdsstatus i Norge. Hvilke behov de har for helsetjenester og omfanget varierer med skadeomfanget av krenkelsene de er utsatt for. Kvinnene har varierende behov, men behovet for tannhelsetjenester synes å gjelde mange av kvinnene.

Kvinnenes oppholdsstatus har som nevnt vist seg å være en viktig faktor når det gjelder rettigheter og tilgang til helsetjenester. Flere av kvinnene som henvender seg til ROSA prosjektet har ofte ikke lovlig opphold i Norge. Noen kvinner er allerede asylsøkere og noen kvinner har lovlig opphold som EU borgere.

Regjeringen innførte 23.11.2006 en utvidet refleksjonsperiode. En refleksjonsperiode betyr at kvinnen får en midlertidig oppholds- og arbeidstillatelse i 6 måneder om hun er utsatt for menneskehandel. Tanken er at kvinnene skal bruke disse 6 månedene til å reflektere over om hun ønsker å anmelde. Det er en betingelse at hun tar imot den hjelpen hun blir tilbudt og at hun har til hensikt å bryte med miljøet som har organisert henne inn i prostitusjonen. Frem til denne utvidelsen var refleksjonsperioden på 45 dager. Per 31.12.2006 var det kun en kvinne som benyttet seg av refleksjonsperioden.

Kvinner som benytter seg av refleksjonsperioden har ingen tilgang på fastlegeordningen. De har kun rett til akutt nødhjelp, som alle andre som befinner seg i Norge. Kvinnene har heller ikke krav på stønad fra sosialkontoret for å betale privat legebekost. Refleksjonsperioden fremstår derfor som lite attraktiv for kvinnene når de presenteres for denne muligheten. For øvrig skal det ifølge Regjeringens handlingsplan (2006-2009) tas sikte på å utforme et eget helse- og sosialprogram for kvinner som benytter seg av refleksjonsperioden.

Kvinner som søker asyl får rettigheter som følge av sin status som asylsøker. De får støtte til livsopphold fra Utlendingsdirektoratet (UDI) og tilgang til fastlegeordningen etter at de har fått tildelt det som kalles et D-nummer. Dette D-nummeret er det trygdekontoret som utsteder etter en søknad fra legen. Vår erfaring er allikevel at det er en del problemer rundt det å få

tildelt et D-nummer. Kvinnene i ROSA som har søkt om D-nummer har måttet vente i over 6 måneder før de har fått tildelt dette nummeret. Før hun har fått dette nummeret har hun ikke tilgang på fastlegen. I slike tilfeller har ROSA prosjektet betalt utgifter til lege og medisiner.

Etter hun har fått D-nummeret og tilgang til fastlege oppstår et annet problem av økonomisk art. Egenandelen for kvinner utsatt for menneskehandel er satt til 2000 kroner for helsetjenester. Midlene fra UDI er ment å skulle dekke mat og andre basis artikler til livsopphold, og kvinnene har derfor store problemer med å betale for legekonsultasjoner og medisiner inntil egenandelsgrensen. Ofte har kvinnene behov for dyr spesialisthelsetjeneste og medisiner. ROSA har betalt for kvinnene som ikke har midler til å betale legetjenesten og medisiner. Dette belaster våre knappe budsjettmidler, og går på bekostning av muligheten til å bistå kvinnene med sosiale aktiviteter.

Tolk

13 av 31 kvinner har hatt behov for tolk ved samtaler på krisesenteret, mens de resterende kvinner har kommunisert greit på engelsk. På tross av at dette har vært en stor utgift for prosjektet, anser vi det som en menneskerett å få legge fram sin historie på eget språk. På denne måten sikrer vi også at viktig informasjon fra krisesentrene til kvinnen blir forstått, samt at kvinnen får muligheter til å komme med egne spørsmål og synspunkter. Å benytte seg av tolk i samtaler med kvinner som har vært utsatt for krenkelseser er ikke alltid uproblematisk, bl.a. i forhold til kvinnenenes skepsis til å bruke tolk. Dette har ofte sammenheng med at de ikke tør å stole på at tolken overholder taushetsplikten eller at de er engstelige for at vedkommende skal kjenne til personene som har utnyttet dem. Videre er det ofte varierende kvalitet på tolkene, noe som av og til kan skape frustrasjoner både hos kvinnen og hjelperen som skal samtale med henne.

Menneskelige kostnader

Det er viktig å fokusere på økonomiske kostnader utnyttelsen av kvinner har, men det er også viktig å se på de menneskelige kostnadene. Kvinnene som har tatt i mot hjelp fra ROSA, og som bor på trygge oppholdssteder ønsker etter kort tid å få komme til lege. De har ofte fysiske smerter og sliter med søvnproblemer. Krisesentrene forteller om flere kvinner som sliter med alvorlige depresjoner og post traumatisk stressforstyrrelser (PTSD). Kvinnene i ROSA prosjektet som har fått hjelp på krisesentrene uttrykker at de er fornøyd og at de føler seg ivaretatt. Tittelen på evalueringsrapporten av ROSA "De får meg til å føle meg som folk" er

et sitat fra en av kvinnene, og er det beste komplementet en kan få som behandler (Skogøy 2006).

Tilbud til kvinnene

Lang botid på krisesenteret nødvendiggjør en eller annen form for aktivisering på dagtid. Krisesentrene rapporterer hyppig om kvinner som ønsker å ha et tilbud i nærmiljøet, enten arbeid eller kurs. ROSA har så langt som mulig forsøkt å legge til rette for at de med lengst botid skal få tilbud om norskkurs. Hittil har prosjektet dekket utgifter til norskkurs på dagtid for 8 kvinner, mens 2 har fått gratis tilbud fra kommunen. 4 kvinner har deltatt i norskundervisning på kveldstid i regi av Nadheim. På tross av at samtlige av disse kvinnene lever i uvisshet når det gjelder opphold i Norge, er tilbakemeldingene på kursene udelt positive. Andre aktiviteter som har vært betalt av prosjektet er bl.a. treningsavgift samt diverse hobbykurs. For øvrig har krisesentrene vært aktive med å tilrettelegge oppholdet for kvinnene, bl.a. ved å formidle kontakt med kirke samt diverse kurs- og hobbyaktiviteter i regi av frivillighetssentralen.

I samarbeid med Tone Lise Akademiet har ROSA fått tildelt 2 stipend til kortvarig yrkesopplæring i negledesign. Dessverre ble den ene kvinnen syk underveis og klarte ikke å fullføre.

Et av krisesentrene som mottar kvinner utsatt for menneskehandel har, ved hjelp av midler fra Sosial- og helsedirektoratet, startet internasjonal kafé hvor de også har gitt muligheter for frivillig jobb til de kvinner som bor på senteret. Meningsfylte aktiviteter i hverdagen bidrar til styrking av selvaktelsen og følelsen av å bety noe for andre. I så måte har dette prosjektet så langt vært en suksess. Krisesenteret rapporterer om kvinner som frivillig står tidlig opp om morgenen for å gjøre en jobb med matlaging og servering.

INFORMASJON OG NETTVERKSARBEID

Skolering/veiledning av krisesentrene

I tråd med mandatet gitt av Justisdepartementet har ROSA arrangert kurs og nettverksmøter for krisesentrene. I oktober var ROSA arrangør for et seminar i Oslo med tema ”etiske og

praktiske utfordringer i arbeidet med kvinner utsatt for menneskehandel”. Odile Poulsen, forfatter og overlever av incest og prostitusjon snakket om myter og fordommer om prostitusjon. I tillegg deltok følgende personer med innlegg: universitetslektor i filosofi Tore Frost, Guri Emilie Kanavin, avd. for helsetjenesten for asylsøkere, Hvalstad mottak og Mona Dia, tidligere rådgiver for tiltak mot menneskehandel, OSSE i Serbia og Montenegro. 72 personer fra krisesentre, politi og hjelpeapparat deltok på seminaret.

Prosjektkoordinator har gjennomført 1 heldags og 1 halvdagskonferanse for 2 krisesentre. I tillegg har det vært arrangert 2 nettverksmøter i Oslo for krisesentre som tar imot kvinner utsatt for menneskehandel. Kostnadene til dette har vært dekket over ROSA-prosjektets budsjett. Tilbakemeldingene tyder på at disse møtene har vært nyttige når det gjelder å dele erfaringer og kunnskap i arbeidet med målgruppa. På bakgrunn av positive tilbakemeldinger fra krisesentrene vil det i framtida bli lagt til rette for 3 - 4 slike nettverkssamlinger pr år.

Faglig oppdatering

På grunn av endringer i regelverk og raske endringer på feltet generelt, oppdateres nettsiden www.rosa-help.no fortløpende. Nye rapporter og utredninger legges ut så snart vi får informasjon om disse. "Sites" forteller hvor mange unike IP-adresser som har vært innom nettstedet. Disse kan i prinsipp brukes av flere individer men er så nært virkeligheten som mulig. "Visits" forteller hvor mange ganger det har kommet en forespørsel på serveren til nettstedet. Dette betyr antall besøk men ikke nødvendigvis av forskjellige individer. Noen kan ha vært innom flere ganger. Nedenfor følger en oversikt over antall treff på siden fra mars 2006.

Summary by Month										
Month	Daily Avg				Monthly Totals					
	Hits	Files	Pages	Visits	Sites	KBytes	Visits	Pages	Files	Hits
Dec 2006	213	146	69	40	433	175015	1135	1948	4107	5986
nov.06	359	250	100	49	611	222269	1424	2912	7252	10420
Oct 2006	475	367	130	61	876	225367	1913	4055	11394	14733
sep.06	303	212	86	41	530	204738	1244	2596	6383	9100
aug.06	211	137	58	29	443	114084	919	1802	4266	6555
jul.06	224	138	76	39	466	156357	1211	2362	4288	6967
jun.06	247	159	70	36	546	165579	1092	2129	4783	7411
May 2006	473	341	138	48	876	206270	1501	4301	10575	14677
apr.06	347	256	124	47	561	154782	1416	3749	7688	10423
mar.06	389	259	112	52	719	224138	1626	3494	8040	12068
Totals						2368627	16099	34668	81395	117350

Innlegg/foredrag

Det har vært gjennomført i overkant av 30 foredrag/innlegg både for offentlige myndigheter og frivillige organisasjoner/foreninger. Blant annet har UDI hatt 5 regionale seminarer om tverrfaglig samarbeid mot menneskehandel hvor ROSA har vært representert på samtlige med innlegg. Andre foredrag har vært rettet mot krisesentrene, politiet, utenlandske hjelpeorganisasjoner, LO-konferanse, Universitetet på Ås og Fokus. I tillegg kommer innlegg i en rekke lokale foreninger/organisasjoner.

Prosjektkoordinator og daglig leder på Krisesentersekretariatet har etter forespørsel planlagt og gjennomført et 2 dagers kurs om menneskehandel for krisesentre i Tallin, Estland.

Møter/ressursgrupper etc.

Menneskehandel er et tema som engasjerer mange, noe som fører med seg mye aktivitet i form av møter, kurs, seminarer, spørsmål om deltakelse i ressursgrupper etc.

Oppfølgingsarbeid i forbindelse med plassering av kvinner medfører også en del møtevirksomhet. Dette er særlig aktuelt i saker hvor politiet har startet etterforskning, og hvor det er behov for å koordinere bistand og beskyttelse til kvinnene. I tillegg til krisesentrene har prosjektet deltatt i møter med politi, sosialetat, diverse departementer, transittmottak, UDI, advokater, Nadheim, Pro Senteret i tillegg til diverse organisasjoner.

Reform – ressursenter for menn

Prosjektkoordinator deltar i referansegruppen for prosjektet sexhandel.no. Nettstedet drives av Reform – ressursenter for menn og er ett av tiltakene i Regjeringens handlingsplan mot menneskehandel. Nettstedet finansiert av Barne- og likestillingsdepartementet og inneholder informasjon og fakta om prostitusjon og menneskehandel, samtidig som det skal være et diskusjonsforum og en telefon- og nettbasert rådgivningstjeneste som betjenes av Reforms rådgivere. Målgruppen for nettsidene er menn som kjøper sex, potensielle sexkjøpere og allmennheten generelt.

Nordisk/baltisk pilotprosjekt

Norge har siden 2003 deltatt aktivt i den nordisk-baltiske arbeidsgruppen på statssekretærnivå mot menneskehandel. Gruppen ble opprettet på initiativ fra daværende svenske utenriksminister Anna Lind. Sverige innehar sekretariatsfunksjonen. Gruppen har en viktig

funksjon når det gjelder å få til en felles tilnærming om hvordan handelen med kvinner og barn i vår region kan bekjempes gjennom utveksling av erfaringer og ”best practices”. Etter norsk initiativ ble det besluttet å sette i gang et regionalt samarbeid for retur og rehabilitering for ofre for menneskehandel. Målsettingen er å bygge opp nettverksstrukturer og institusjonell kapasitet for å sikre trygg retur og reintegreringstiltak i hjemlandet for kvinner utsatt for menneskehandel. European Women’s Lobby har fått i oppgave å koordinere prosjektet som forventes å løpe fram til september 2008. Det er etablert nasjonale koordineringsgrupper på 3 personer i hvert av de 8 deltakende land. Prosjektkoordinator i ROSA deltar i koordineringsgruppa sammen med Mildrid Mikkelsen fra Fokus og Jan Austad fra Justis- og politidepartementet. Det overordnede mål for det nordisk-baltiske pilotprosjektet er å utvikle og implementere et regionalt program for bistand, beskyttelse og trygg retur for kvinner utsatt for menneskehandel i prostitusjon. Prosjektet skal være et utgangspunkt for varige endringer i regionen når det gjelder bistand, rehabilitering og reintegrering av mulige ofre for menneskehandel.

Besøk på prosjektet

Rosa har hatt mange besøk av personer/organisasjoner fra inn- og utland.

Den amerikanske ambassadøren i Norge

23. mars hadde ROSA besøk av USAs ambassadør i Norge, Ben Whitney, for å bli informert om arbeidet med ofre for menneskehandel i Norge. I denne sammenhengen ble også Pro Senteret avlagt et besøk av ambassadøren. Ifølge ambassadøren er menneskehandel et økende problem både i USA og Norge. For menneskene som rammes er det en tragedie, og ofrene for menneskehandel må få best mulig støtte fra samfunnet, sier Whitney, som hadde med seg kona Mary og datteren Torry på besøkene.

Statsrådbesøk

30. august besøkte utenriksminister Jonas Gahr Støre og justisminister Knut Storberget ROSA-prosjektet for å bli informert om arbeidet i prosjektet. Det er bra at Regjeringen engasjerer seg i arbeidet som gjøres for kvinner utsatt for menneskehandel, noe som

forhåpentligvis kan øke forståelsen for de utfordringene vi står overfor når det gjelder god bistand til kvinner utsatt for menneskehandel.

Internasjonalt besøk

ROSA har hatt mange besøk fra internasjonale gjester som ønsker informasjon om arbeidet med utsatte for menneskehandel i Norge. Vi har vi bl.a. mottatt gjester fra prostitusjonsgruppen i Gøteborg, Reden (prostitusjonsenhet) i Danmark, Kvinneorganisasjoner/krisesentre i Estland og Latvia, NGOer og offentlig ansatte i St. Petersburg, leder for kvinnesenter i Kurdistan (Irak) m.fl.

Andre henvendelser til prosjektet

Fokus på menneskehandel i media skaper interesse for temaet blant studenter og skoleelever som ønsker å fokusere på dette i oppgavene sine. Vi har hatt mellom 15 og 20 besøk av enkeltpersoner som ønsker intervju med ansatte i ROSA. Stort sett er vi positive til slike henvendelser da vi håper dette kan være med å bidra til bevisstgjøring om utfordringene som handel med kvinner representerer. Samtidig ønsker vi også å bidra til å endre holdningene til kvinner i prostitusjon generelt.

Media

ROSA har hatt fordeler av å jobbe med et prosjekt som har stått på den politiske dagsorden over tid. Dette har gitt oss forholdsvis lett tilgang til media, både TV og aviser.

Menneskehandel er et brennbart tema som de fleste har en mening om, enten det gjelder spørsmål om kriminalisering av kundegruppen eller det er snakk om bistand til de utsatte kvinnene. Mange journalister ringer, ofte for å be om tilgang til et "offer" som kan stå fram og si noe om sin situasjon. Vi ser det som viktig at de personlige historiene kommer fram. Det vil allikevel være en balansegang mellom det å gi informasjon og det å utsette noen for retraumatisering. I noen tilfeller vil vi derfor være tilbakeholdne med å spørre de mest sårbare kvinnene om de ønsker å stå fram anonymt. Dette henger bl.a. sammen med at personer som føler de står i takknemlighetsgjeld til noen, kan vegre seg mot å si nei til slike forespørsler hvis de kommer fra en hjelper. Dette bør man derfor ikke utsette folk for.

Når det gjelder innlegg er det ikke alltid like lett å få tilgang til avisspaltene. I perioden har prosjektkoordinatoren hatt et innlegg om menneskehandel i Aftenposten og et i Pions medlemsblad "Albertine".

Samarbeid med andre instanser

I 2006 har ROSA prosjektet blitt mer kjent blant annet hos de som arbeider med menneskehandel i politiet. Samarbeidet med politiet har fungert meget godt. I forbindelse med politiaksjoner, men også når politiet har identifisert enkeltpersoner på gata, har ROSA vært forespurt om å samtale med kvinnene for å si noe om tilbudet vårt. Videre har det vært møter med politiet i Bergen, Trondheim og Oslo i forbindelse med oppfølging av kvinner som har anmeldt organisatorene bak menneskehandelen. I fremtiden bør det avklares hvordan en skal samarbeide i saker hvor kvinnene har anmeldt bakmennene, bl.a. for å avklare roller og ansvar. Noen ganger vil det være nødvendig å trekke andre aktører inn i arbeidet, for eks. sosial-/flyktningkontor, helsearbeidere, det lokale krisesenteret etc. For å unngå at de samme aktørene gjør de samme tingene, er det viktig at det etableres faste rutiner for hvem som skal gjøre hva i oppfølgingen av kvinnene. I november ble det ansatt koordinator for menneskehandel i Politidirektoratet. Denne personen vil være en viktig aktør i å koordinere bistand til kvinnene. ROSA vil følge opp og påvirke prosessen videre.

ROSA er med i Oslo-piloten, et tverrfaglig samarbeidsforum for politi, utlendingsmyndigheter, sosial- og helsemyndigheter og aktuelle frivillige organisasjoner som kan yte bistand og beskyttelse til ofre for menneskehandel i Oslo. Intensjonen har vært at forumet skal bidra til å videreutvikle kunnskap om menneskehandel, samt bedre samarbeidsrutiner og rammevilkår for et styrket koordinert tilbud om bistand og beskyttelse til ofre for menneskehandel. Målet er at ofre for menneskehandel blir identifisert og formidlet videre til de rette myndighetsinstitusjoner og frivillige organisasjoner slik at de får tilbud og oppfølging i tråd med Handlingsplanen. I året har det vært avholdt 2 møter i Oslo-piloten. Sosial- og helsedirektoratet har vært ansvarlig for innkalling og saksforberedelse.

Rosa perler for rosa hjelp

I året fikk ROSA besøk av 5 engasjerte elever fra Nadderud videregående skole. De hadde en forretningside hvor de planla å designe og produsere personlige smykker til hver enkelt kunde. Navnet på bedriften skulle være "Den rosa perle". 50 % av overskuddet ønsket de å gi til ROSA-prosjektet.

Katrine Seland, daglig leder for "Den Rosa Perle" ble for øvrig valgt til "leder for en dag" i Akershusmesterskapet. Det var fantastisk flott å møte disse engasjerte jentene. Smykkene var vakre, og overskuddet på kr 3 868,50 har kommet 3 kvinner utsatt for menneskehandel til gode.

Neglelakk og menneskehandel

I 2005 inngikk ROSA et samarbeid med Tone Lise-gruppen, som produserte en egen neglelakk kolleksjon hvor alle lakkene ble oppkalt etter kjente norske kvinner.

Overskuddet skulle gå til kvinner utsatt for

menneskehandel. Ved utgangen av 2006 var kr 23 000

satt inn på fond til sosiale tiltak for målgruppa. Ifølge Tone-Lise Forbergskog, ligger fremdeles deler av lakken på lager. Det vil derfor bli gjort nye framstøt for å få solgt restopplaget.

AKTUELLE RAPPORTER

"De får meg til å føle at jeg hører til blant folk"

Rapporten er skrevet av sosialantropolog Elin Skogøy på oppdrag fra Krisesentersekretariatet. De komplekse problemstillingene rundt kvinner utsatt for menneskehandel er bakgrunnen for at Krisesentersekretariatet så et behov for å kartlegge kvinnenes opplevelse av bistand de har fått fra ROSA, samt hvordan hjelperne på krisesentre opplever sin rolle. Rapporten viser at kvinnene stort sett er godt fornøyd med den praktiske og emosjonelle omsorgen som ansatte

på krisesentrene viser. Derimot oppleves den lange botiden som negativt. Dette går bl.a. på manglende privatliv, dårlig tilgang til aktivisering på dagtid, samt at mange av kvinnene synes det er frustrerende å bo over tid samtidig som de andre voldsutsatte kvinnene på sentrene ”kommer og går”. En av kvinnene sier: ”Det viktigste er at man ikke kan bo der så lenge. Andre flytter videre, så du tenker at du er en taper”. Krisesentrene som botilbud er et akutttilbud, hvor både boform og oppfølging er ment å dekke kvinnenens behov i en akutfase. Å få til andre botilbud er derfor en viktig utfordring i det videre arbeidet med kvinner utsatt for menneskehandel.

”Fact-finding trip to Nigeria” og “Trafficking in Women”

Geir Skogseth ved Landinfo har utarbeidet 2 rapporter etter en studietur i Nigeria finansiert av Utenriksdepartementet. Den ene rapporten tar for seg menneskerettigheter, mens den andre beskriver tiltak i Nigeria for kvinner som returnerer.

”Afrikanske drømmer på europeiske gater”

Dette er en Fafo-rapport av Skilbrei, Tveit og Brunovski. Forfatterne har foretatt dybdeintervju av 13 nigerianske kvinner i prostitusjon. Rapporten belyser veien fra Nigeria og inn i prostitusjon i Norge og hvordan kvinnene opplever sin situasjon i Norge.

”My life is too short; I want to live now”

May-Len Skilbrei og Irina Polyakova, Institutt for kriminologi og rettssosiologi, UIO har forfattet denne rapporten, som er basert på intervjuer med 15 kvinner fra Russland og de baltiske statene. Den belyser kvinnenens bakgrunn, veien inn i prostitusjon og deres opplevelse av situasjonen i Norge.

”A life on one's own” Rehabilitation of victims of trafficking for sexual exploitation in Serbia

Rapporten er skrevet av Lise Bjerkan (Fafo), Linda Marie Dyrliid (Høgskolen i Trøndelag), Vesna Nikolic og Biljana Simeunovic-Patic (Victimology Society of Serbia). Prosjektet har fokusert på identifisering, rehabilitering og reintegrering av kvinner som er ofre for menneskehandel (sex-trafficking). Et særlig mål har vært å kartlegge hvorvidt og på hvilke

måter disse kvinnenes forventninger og behov er ivaretatt i disse fasene. Det er etterstrevd å belyse en så stor del av rehabiliteringsprosessen som mulig - ideelt fra en kvinne unnslipper trafficking-situasjonen til hun er reintegrert. Av denne grunn har prosjektet vært basert på gjentatte feltarbeid og en serie intervjuer, primært i Serbia, men også i Moldova og Italia. De to sistnevnte landene er kjent som henholdsvis avsender og mottakerland av kvinner som blir solgt gjennom og/eller fra Serbia.